

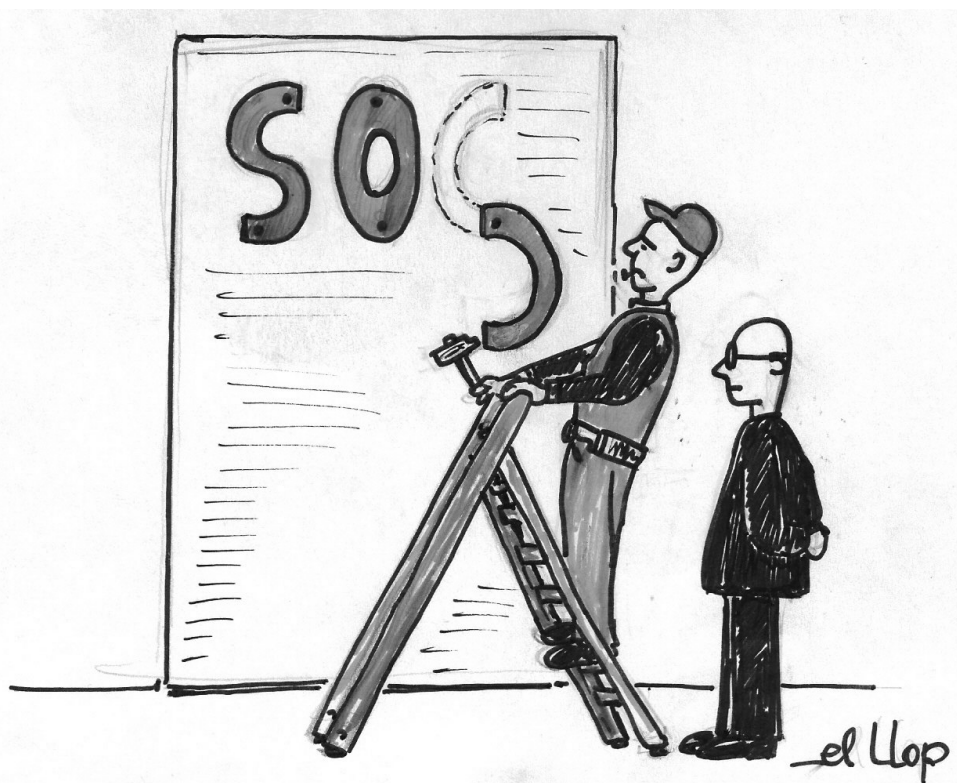
SOC. UN ORGANISME... AUTÒNOM?

El canvi de govern, després de les eleccions al Parlament de Catalunya, va suposar també un canvi de direcció en el Departament. El primer i decisiu canvi va estar la pròpia reestructuració del Departament, de nou simplement denominat de Treball, havent perdut bona part de les competències i unitats que va acumular amb la fusió amb Indústria, Comerç i Turisme.

Aquest canvi ha repercutit probablement també en les expectatives de desenvolupament orgànic del SOC, que havia vist aprovat el maig de l'any passat un decret de reestructuració que ha quedat, almenys, retallat en el seu desplegament final. Les perspectives actuals són menys ambicioses, si més no, a les marcades pels anteriors gestors.

La nova direcció del Departament sembla, i no deixa de ser una impressió nostra, reticent a l'ampliació de l'estructura i a l'efectiva desconcentració de la gestió en benefici de l'organisme autònom que, ara per ara, té un volum de gestió i de plantilla que suposa una gran part de la del total del Departament.

(continua a la pàg. següent)

Sumari

SOC: un organisme autònom?	1,2
Mobilitzacions al SOC	3
Avaluació dels riscos psicosocials	4,5
Eleccions de laborals	5
Art i democràcia	6,7,8
Organitzar, participar	9
Condiciones de posibilidad del comunismo	10,11
Columnes	12

(ve de la portada)

Tanmateix, la Secció de CCOO de treball i Indústria continua apostant per la plena autonomia del SOC. Així ho prescriu la llei de creació, la Llei 17/2002, de 5 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i de creació del Servei d'Ocupació de Catalunya, en el seu article 5, i així creiem que pot articular millor el servei que aquesta llei li encomana. Per exemple, en el final del seu preàmbul, la llei diu que *des de l'experiència assolida en matèria d'ocupació i d'intermediació laboral, es crea el Servei d'Ocupació de Catalunya, que respon als plantejaments i les necessitats que un servei públic requereix, i s'estableixen criteris ordenadors i integradors de les funcions i els serveis que els ciutadans de Catalunya necessiten i demanen per a l'ocupació, sense oblidar la necessitat i el compromís del Departament de Treball de proposar i aplicar línies d'actuació, incorporables a curt i mitjà termini a aquest Servei, dels estàndards de qualitat, innovació, promoció i participació que la societat catalana de la primera dècada del segle XXI demana i per donar resposta als criteris i als requeriments, cada vegada més exigents, de la Comissió Europea./ Per això el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) neix amb la vocació d'assolir la integració de les polítiques ocupacionals a Catalunya, en coherència amb el que estableix el Conveni 88 de l'Organització Internacional del Treball (OIT).*

Creiem que aquesta tasca integradora, que suposa la centralitat del que la pròpia llei descriu com a xarxa ocupacional de Catalunya, necessita i justifica tractaments específics en l'estructura del SOC, i alhora exigeix un tractament diferenciat en la seva plantilla.

Tractament diferenciat que ja va tenir la seva primera especificació en la pròpia llei, que reconeixia en la seva ja famosa disposició transitòria 3a el deute d'estabilitat contret en la seva plantilla, i va determinar un procés específic de consolidació envers la figura de funcionaris.

No creiem, però, i sempre ho hem recalcat, que el deute amb la plantilla estigui saldat. La representació sindical hem denunciat, abastament, la injusta, irregular i, creiem, escandalosa situació de la classificació professional d'una plantilla que, durant molts anys, ha vingut treballant per sobre dels reconeixements professionals, i que l'estabilització, certament, no pretenia resoldre. Com a Secció Sindical ens vam marcar sempre que el segon gran objectiu, després d'aconseguir l'estabilització, era el de la justa classificació. Creiem també que la justa classificació ha de coadjuvar a un millor assoliment dels objectius

del SOC en els estàndards de qualitat i participació.

És per això que volem participar nosaltres també. Volem ajudar a definir quina plantilla necessitem, perquè sigui la pròpia plantilla la que manifesti la seva opinió. Volem ajudar a definir quina organització hem de fer servir, perquè sigui el conjunt de treballadors i treballadores el que aporti la seva experiència, la seva visió i, de pas, es vegi reconeguda i implicada en el servei que tots plegats hem de prestar a la ciutadania.

Això creiem que es pot facilitar en el si d'una marc autònom de negociació, que permeti alhora dissenyar un conjunt integrat de mesures per tal de:

- Satisfer la justa aspiració a la promoció professional de tots els treballadors i treballadores

- Reconèixer la qualificació tècnica del treball que cal desenvolupar a través de l'equivalent i just reconeixement del nivell o categoria professional

- Donar resposta adequada a les exigències de qualitat en el servei de la pròpia plantilla i, alhora, dels nostres usuaris i usuàries presents i futurs.

A ningú se li escapa que el món del treball i el seu vessant negatiu, el de l'atur, està travessant per molts canvis i, en tot cas, es troba en un procés de gairebé plena ocupació tècnica en el nostre país, i això enmig d'una conjuntura internacional, dins la Unió Europea i fora (ja que el fenomen de la immigració, sense anar més lluny, ens hi aboca de ple), encara més canviant i dinàmica. Tot això ens exigeix una actualització i una seriosa aposta per la innovació i la promoció, uns altres dels objectius que ens assenyalava la llei.

MOBILITZACIONS AL SOC: EXIGIM LA NEGOCIACIÓ

La reivindicació de la promoció professional, d'una classificació professional justa, de la realització efectiva d'unes RLT que donin carta de dret a les legítimes aspiracions de la plantilla, s'han traduït en una mobilització continuada i unitària que estem impulsant al costat de totes les seccions sindicals del Departament i amb el suport explícit que ens dona una vegada i una altra tot el conjunt de

la plantilla, per aconseguir que el diàleg amb els responsables del Departament de Treball esdevingui un veritable procés negociador sobre aquesta qüestió. El manifest de la concentració del passat dia 6 de març davant dels Serveis Centrals del SOC és un document que sintetitza les línies principals d'aquesta reivindicació, i que subscriuen totes les seccions sindicals.

MANIFEST: PER UNA CLASSIFICACIÓ PROFESSIONAL JUSTA

Els treballadors i treballadores del SOC,

-Volem manifestar el nostre rebuig per la injusta classificació professional de la nostra plantilla, que provoca una explotació laboral de molts companys i companyes que des de fa anys, dia a dia, desenvolupen funcions que no corresponen al seu grup.

-Volem recuperar tasques especialitzades que s'han perdut. Apostem per un model de Servei que sigui proper a la ciutadania i doni respostes a les seves demandes en les nostres pròpies oficines.

-Volem treballar en espais dignes. L'organització adequada de la feina i de l'atenció a la ciutadania comença per una adequació de les condicions físiques dels espais on treballem i dels equipaments necessaris.

-Volem eliminar d'una vegada per totes la precarietat i la improvisació de la política de personal del SOC. Encara continuem recorrent a la política de pedaços per tancar els forats de la plantilla i encara molts de nosaltres estem en adscripció provisional.

Per això,

DEMANEM que la direcció del SOC reconegui la professionalitat de la plantilla i obri un procés negociador que permeti fer una valoració adequada de tots els llocs de treball.

DEMANEM que la direcció del SOC reconegui els esforços fets pel personal per mantenir la qualitat del servei públic d'ocupació i negocii i estableixi sistemes de promoció interna.

EXIGIM, en fi, un comportament ètic i de respecte de la direcció del SOC cap als treballadors i treballadores que posem la plantilla

AVALUACIÓ DE RISCOS PSICOSOCIALS: COMENÇA LA FASE FINAL

Ha començat la tercera i última temporada per passar els qüestionaris que està duent a terme el Departament de Treball en relació a l'estudi dels riscos psicosocials que afecten als treballadors i treballadores. Amb aquest estudi es pretén esbrinar quins són els riscos psicosocials als quals està sotmesa la plantilla del Departament i del SOC i que, a la llarga, poden ser origen de malalties professionals.

Es preveu que aquesta etapa finalitzi el mes de juny, i es realitzarà a les terres de Girona, Lleida i Tarragona, concretament a CIFOS, OTG, residències, així com a OTG pendents de la província de Barcelona. Amb això s'haurà donat la possibilitat a tots els treballadors i treballadores de participar en l'elaboració de l'estudi. Com tots sabeu, la participació és voluntària, però com ja vam recomanar en un comunicat al respecte, és important la nostra implicació, ja que sobre els resultats, per cert molt negatius de cara a l'empresa, aquesta hauria de començar a promoure les condicions idònies per eliminar les situacions que provoquen una situació de risc. En aquest sentit, hi ha un grup de treball format per la direcció, el departament de prevenció i representants sindicals, que estan elaborant una sèrie de propostes per millorar les condicions existents.

De moment tenim els resultats obtinguts de l'estudi realitzat a l'any 2005 i també el de l'any 2006, el que podeu observar una síntesi en el quadre insert.

Per entendre bé cada factor i com ens afecta, us recordem que l'estudi complet està penjat a la intranet del Departament (a l'apartat Serveis/Prevenció de riscos laborals).

Com es pot observar amb els resultats obtinguts fins ara, no s'han produït grans variacions d'un any respecte a l'altre, encara que els centres visitats i evidentment les persones són diferents. Això és així per dos motius clars: el primer és la manca d'aplicació, de moment, de qualsevol mesura per minimitzar o eradicar les situacions de risc. Hem de tenir en compte que l'estudi, el va començar un equip de govern i ara el continua un de nou, que esperem sigui més receptiu pel que fa a les greus problemàtiques que patim els treballadors i treballadores. La segona conclusió que

Factors de riscos	% personal afectat	
	2005	2006
Inseguretat	>50%	76,90%
Estima	"	63,69%
Doble presència	"	72,93%
Exig. Psic. Sensorials	"	54,95%
Estima	"	63,69%
Conflicte de rol	"	63,13%
Amagar emocions	"	55,15%
Qualitat lideratge	"	54,35%
Previsibilitat	"	53,20%
Integració a l'empresa	33% - 50%	50,77%
Exig. Psic. Emocionals	"	41,71%
Exig. Psic. Cognitives	"	37,17%
Sentit de la feina	"	45,28%
Sentiment de grup	"	40,19%
Influència	"	36,30%
Suport social en el treball	"	42,54%
Possibilitat rel. Social	"	47,52%
Reforç	"	34,48%
Possib. Desenvolupament	"	36,20%

Sit.molt desfavorables	
Situacions desfavorables	
Situació favorable	

fàcilment podem extraure i que d'altra banda tots coneixem, és la generalització dels problemes, encara que podem veure petites diferències entre les dades extrems de les OTG, vers els departaments, etc.

Podem dir, en conseqüència, que existeix un mal general que motiva una sèrie de factors que ens afecten a tots, provocant-nos una exposició no tolerable a uns riscos de caire psicosocial.

No resulta difícil **diagnosticar** quin és aquest mal i com posar-hi solucions, tot proposant i establint les mesures correctores. Per això, tanmateix, és necessari que la direcció prengui consciència de la importància que tenen les tasques de prevenció. Unes tasques que, a més de ser d'aplicació obligada per llei, resulten fonamentals per esbrinar com els riscos detectats afecten als treballadors i treballadores i, consegüentment, al resultat final de la seva feina.

La **conclusió** de l'estudi ha de proporcionar-nos, per tant, la determinació d' un seguit

(Continua a la pàg següent)

d'actuacions per resoldre la situació actual. Entenem que, a grans trets, aquestes **actuacions** podrien consistir en:

-En primer lloc, i d'una vegada per totes, hem de saber què som, quines funcions hem d'assolir, tant a nivell del conjunt de l'organització com a nivell individual. S'han d'establir uns **objectius** clars, assequibles i **avaluables** per poder establir rectificacions. És important en aquest punt que s'utilitzin els mecanismes de **comunicació** ja existents, amb la intenció real d'informar puntualment de tot allò que afecta tant als treballadors i treballadores com al propi Departament, evitant així la rumorologia i el mal que aquesta ocasiona.

-En segon lloc s'ha de fer un estudi dels **mitjans** de què es disposen per als objectius que es volen aconseguir. Aquesta és segurament la part més complicada, ja que cobreix els mitjans humans, tecnològics, d'espai, etc. En aquest punt s'ha d'establir una veritable RLT, una bona estructuració de la plantilla, una **valoració conseqüent dels llocs de treball**. Es tracta, doncs, de definir correctament les categories i nivells adients a cada lloc, de dotar dels recursos humans necessaris, completar la plantilla d'una manera estable, evitant recórrer a solucions d'emergència i temporals, fer una formació adequada per a les funcions a realitzar i alhora amb vistes a la promoció, establir mecanismes de promoció real, la participació real dels representants dels treballadors en tot allò que els afecta, etc.

D'aquesta manera es pot fer compatible la consecució d'objectius reals d'una gestió eficaç dels assumptes dels ciutadans i ciutadanes, amb una plantilla més motivada i integrada a l'empresa.

ELECCIONS DE LABORALS

El passat mes de setembre van tenir lloc les eleccions del personal laboral del Departament, als quatre territoris. El resultat global dóna de nou la victòria a CCOO, la qual cosa ha quedat reflectida en el Comitè Intercentres, constituït el passat mes de febrer, on reassumim la majoria relativa i, en conseqüència, la presidència i la secretaria.

Aquest òrgan, que representa a tot el personal laboral, té pel davant reptes molt importants, i en especial pel que fa a la representació dels interessos del personal de les tres residències de temps lliure, on es concentra la majoria del personal laboral. A les residències, caldrà vetllar per l'aplicació correcta del VIè Conveni, per l'adequació de totes les categories professionals –fent seguiment d'acord als quals ja es va arribar amb la direcció anterior-, i, naturalment, continuar apostant pel manteniment i millora del servei públic que proporciona.

El Comitè Intercentres, també, ha de vetllar per les condicions de treball dels experts del CIFO, un col·lectiu en eterna precarietat i que, malgrat les previsions dels darrers convenis únics, no ha vist encara regularitzada d'una manera coherent la seva relació laboral.

Per últim, no hem d'oblidar la veu que ha d'assumir en defensa de l'estabilitat de l'ocupació i, en aquest sentit, vetllar perquè les contractacions temporals no esdevinguin un frau i un atemptat, per tant, en aquest dret de tots els treballadors i treballadores. Per exemple, en el recurs abusiu als plans d'ocupació, que contribueix any rera any al fet que no s'elimini la precarietat dins de la nostra plantilla.

SOCORS

DARD

ART I DEMOCRÀCIA

El Centre d'Art Santa Mònica (CASM), que és un centre públic que depèn de la Nostra casa comuna, la Generalitat, presenta en aquests primers mesos de l'any un projecte de l'artista mallorquí Joan Morey, titulat *Postmortem*. Un projecte que se situa en el que s'ha vingut denominant *performance* dins de les arts plàstiques. Com tota aquesta mena de, diguem-ne, obres artístiques, provoca el problema de la delimitació amb altres arts: la teatral o les arts escèniques en general. Però no ens sembla aquest un tema transcendent, ni en tot cas el volíem abordar. Deixem que, el tema, l'exposi el propi autor, quan explica en el butlletí del propi CASM que la seva exposició limita a l'accés a les persones que superin un procés previ de selecció: "Això respon a l'etern conflicte que la cultura és de tots. Sí, sí que ho és, mentre t'interessi la cultura. No adaptaré els meus codis a un sistema pedagògic perquè s'entengui la meua labor com a creador. Que sigui el públic qui validi el treball és a anys llum de les meves pretensions (...) Es pot educar i ensenyar tot, però mentre estiguis preparat per a això; de moment no tinc cap intenció d'explicar la meua obra amb claredat i senzillesa, i menys encara de convèncer a ningú de la seva validesa en el context cultural". I conclou, citant... "una de les frases d'or de Dora García: *L'art és per a tots, però només una elit ho sap*" (1).

Com veiem, les paraules de l'autor introdueixen, de fet, moltes qüestions: esquivem l'espínol tema de la identificació art i cultura (podem acceptar pacíficament la definició d'art com a subconjunt del conjunt cultura), passem de puntetes sobre el caràcter inefable de l'art (és a dir, la impossibilitat d'explicar una obra usant codis externs, qüestió que ens dirigiria cap a una definició més precisa del subconjunt art). La qüestió, o tema que volíem desenvolupar, és el seu caràcter no popular –fins i tot hostil al caràcter popular-, és a dir, el seu elitisme, tan clarament explicitat per Joan Morey, i més sibil·linament apuntat per la frase paradoxal de Dora García.

La cultura superior

Una qüestió, aquesta, que ens permet reflexionar sobre el sentit de la democràcia, si és

Mirant l'anima, Esther Albarané

possible relacionar-la amb l'art. Si entenem la democràcia com inevitablement popular, com el govern del poble, la proposta de Morey ens resulta clarament antitètica. Una altra cosa és la formulació de democràcia que es deriva de la praxis de les democràcies representatives actuals. Podem trobar a la premsa d'aquests dies comentaris exemplificadors d'aquest estil: "Las leyes electorales son muchas veces un corsé demasiado sofocante, y las listas cerradas de nuestra democracia configuran, desde hace décadas, lo que con toda justicia puede considerarse una clase política estanca. No hay mucho que objetar. Creo en las bondades de la democracia representativa y ésta sólo puede ejercerse a través de instrumentos representativos de mediación, a fin de que los ciudadanos deleguen la práctica de su soberanía (...). Eso no garantiza de ninguna manera que nos gobiernen los mejores, contra las ambiciones platónicas, pero permite identificar al *demos*, al conjunto de la ciudadanía, en las decisiones que se toman". Aquesta lloa a la delegació del poder en mans d'una *classe estanca* no és de cap autor sospitós de nostàlgies de democràcies *orgàniques*, sinó d'un dels més reputats campions del periodisme de la democràcia constitucional, Juan Luis Cebrián (2) que apuntava, dit sigui de pas, contra *impostacions abusives* de declaracions del president Zapatero. Classe estanca o elit, serien versions diferents el mateix concepte: tot per al poble però sense el poble, salvada, això sí, la llibertat formal d'elegir entre els mediadors i delegats recipiendaris del poder.

Però si en la democràcia representativa els delegats són una classe política lligada a la

(continua a la pàg. següent)

ratificació del *demos*, quin és el sector social amb veu i vot per definir l'accés a la creació artística? Ben entès, no estem parlant només de la valoració de la qualitat de l'art (bo/dolent), sinó el mateix accés a la creació i, encara més, a la recreació de l'art (l'accés als espais culturals, el simple ús quant espectador) en la proposta radical explicitada per Joan Morey. Un art només per als qui saben, o per als qui *estiguin preparats...* Qui determina aquest grau de preparació? El propi autor, segons el procediment selectiu de l'al·ludida exposició del CASM? Una casta de crítics, galeristes, gestors

democràcia consisteix en elevar al proletari a nivell de necesitat burgesa" (3). Nietzsche duu a l'extrem la seva crítica a la cultura democràtica de la Il·lustració, a la que ell anomena "classe d'esclaus": "Una cultura superior sólo puede surgir allí donde hay dos castas sociales bien diferenciadas: la de los trabajadores y la de los ociosos capaces de verdadero ocio. O, dicho con expresión más fuerte: la casta del trabajo forzado y la casta del trabajo libre" (4).

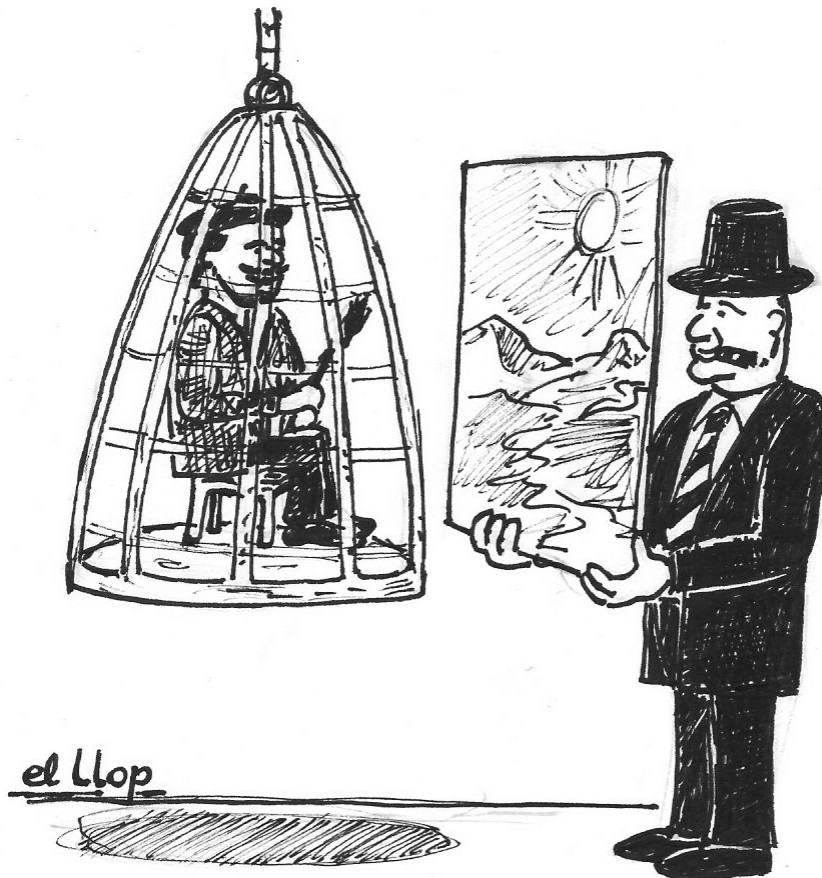
Ara bé, el que en la seva expressió pública, de caire polític, és una tendència, doncs, reaccionària, pot analitzar-se en matisos molt

diversos en la seva producció artística. No és igual, per exemple, llegir Nietzsche des d'un punt de vista poètic que des d'un punt de vista literalment polític. Qüestió aquesta que ens duria a un tema que ja hem apuntat, i que hem advertit que deixarem aquí només esbossat: la inefabilitat dels productes artístics. Diguem només això, que des de l'àmbit artístic, l'anàlisi ha de radicar-se en el codi usat per l'artista, i la valoració que se'n faci ha de tenir en compte factors comunicadors molt complexos i, sovint, no reductibles a catalogacions ètiques, polítiques i socials en general. Per dir-ho d'una altra forma, l'artista no valida la seva producció en el terreny de l'utilitarisme social, sinó que és freqüentment la seva capacitat de subversió dels propis

consensos socials el que la fa vàlida. I en tot cas l'art ha de fugir, per definició, de l'utilitarisme, si més no d'un utilitarisme immediat i directe.

És en aquest camp, el de la reafirmació individual, egocèntrica fins i tot, que l'art justifica alguna de les seves irrenunciabils qualitats: la seva afeció irrenunciable per la llibertat creativa, per l'autoafirmació. Fins i tot es pot parlar de les seves virtuts terapèutiques per a les malalties de l'ego. Només des d'aquesta exigència de plena autonomia pot revertir, en una transformació certament paradoxal, en el

(continua a la pàg. següent)

públics d'espais culturals públics, etc?

De fet, en el si d'una determinada classe artísticament rellevant, quan es conforma i s'assenta el professional de l'art (procés que es podria radicar a grans trets entre finals del segle XVIII i finals del XIX), trobem amb facilitat una actitud sedicentment antipopular, fins i tot reaccionària, envers els grans processos revolucionaris d'aquest període. Així, Flaubert diu, en una carta a George Sand, el 1871: "...la instrucción gratuita y obligatoria no hará sino aumentar el número de imbéciles...Lo más urgente es instruir a los ricos, que, en definitiva, son los más fuertes (...) Todo el sueño de la

(ve de la pàg. anterior)

benestar social, en la llibertat col·lectiva, en l'afirmació comunitària.

Políticament sospitós

Des de l'altre cantó de l'anàlisi els activistes polítics revolucionaris han tendit a veure l'art sota sospita. Un bon exemple pot ser el discurs que Thomas Mann posa en boca del seu epígon dels revolucionaris romàntics, el Settembrini de "La muntanya màgica", si substituïm el terme música pel d'*art*): "L'art és ètic en la mesura que desperta. Però, ¿com és, si actua al contrari? Quan atordeix, adorm, ¿no es contraposa a l'activitat i a l'avenç? L'*art* també és capaç d'això, hi ha raons per considerar-lo pels efectes entre els opiacis(...) L'opiaci és diabòlic perquè crea apatia, entestament, inactivitat, estancament servil... Entorn de l'*art* hi ha alguna cosa dubtosa. Jo em mantinc en el parer que és d'una naturalesa ambigua. No m'excedeixo quan la declaro políticament sospitosa".

Naturalesa ambigua...Si problemàtica resulta la proposta en el mercat lliure, a la fi podríem determinar que l'artista pot gaudir de la llibertat de triar els destinataris de la seva obra, com aquests poden triar els productes i els productors que es moguin en aquest hipotètic mercat lliure. Però, suposat que existeixi aquest mercat, no és el cas de la majoria de l'oferta artística que trobem en les nostres democràcies representatives, almenys europees: centres subvencionats, xarxes públiques de museus (contra els quals, per cert, es manifesta amb olímpic menyspreu Morey en la mateixa entrevista citada).

Enfront d'aquesta postura trobem avui dia propostes radicalment oposades a l'elitisme en la creació cultural. Un exemple és el moviment contra els drets intel·lectuals que es genera a diverses latituds, i que exemplifica el sociòleg holandès Joost Miers en una ben raonada càrrega contra el Tractat de Propietat Intel·lectual de l'Organització Mundial de Comerç i a favor del domini públic (5).

L'equilibri

Repescant els il·lustratius comentaris de Cebrián, el líder polític és anàleg a un director d'orquestra (metàfora manllevada a l'Anthony Burgess de La taronja mecànica), i la seva principal tasca és la de trobar l'equilibri entre les forces socials. Potser aquí podríem trobar una possibilitat de consens.

Però equilibri, aquí, no suposa una transacció de les lleis del mercat i les iniciatives col·lectives inscrites en el domini públic. Les lleis del mercat (falsament) lliure tenen prou camp de relacions econòmiques on manifestar-se per haver de dirigir també les relacions productives artístiques. En aquest sentit, la situació del mercat de l'art no deixa de ser una metonímia, una imatge a escala, de la situació del mercat globalitzat: nominalment lliurat al lliure intercanvi, objecte en canvi dels intervencionismes més o menys declarats de les administracions públiques i dels dirigismes més o menys visibles de les grans corporacions empresarials.

La proposta seria més aviat substreure plenament la creació artística del mercat públic-privat, dels economicismes i clientelismes que genera i incorpora, i garantir:

-Un accés universal al producte artístic, entès no com un consum sinó com una oportunitat d'enriquiment cultural

-Un accés universal, igualment, a l'aprenentatge cultural que permeti que la creació artística sigui una part constituent de la realització personal de tots els individus de la societat

-Un foment públic de totes les mostres de creació artística per facilitar l'intercanvi de totes les manifestacions individuals i col·lectives del producte artístic

En fi, l'equilibri que plantejo és més un aspecte intern de l'art que no una relació exterior, amb l'intercanvi econòmic basat en la lògica capitalista. Un equilibri entre les conformacions de la identitat col·lectiva (que no conformisme) i les aspiracions identitàries individualistes que abans ressaltàvem.

I és que sospito que res com l'art, i potser només l'art, pot assegurar aquest equilibri, quant proporcioni la garantia de la formació d'individus sans, els quals han de ser la base, la condició necessària –i certament no suficient- de tota societat sana.

Eduard López

- (1) Butlletí CASM, gener 2007
- (2) Juan Luis Cebrián, El País de 16.01.2007
- (3) Citat per Antoni Domènech, "El eclipse de la fraternidad", 2004
- (4) Ídem
- (5) Vegeu, per exemple, per a una anàlisi de l'intercanvi cultural, Joost Smiers, "Conglomerados Culturales: Propietarios Ausentes", a Pensar Iberoamérica, setembre, 2004 (www.oei.es/pensariberoamerica/ric07a02.htm) .O per a un context més ampli, "La propriété intellectuelle, c'est le vol", a Le Monde Diplomatique, setembre 2004 (www.monde-diplomatique.fr/2001/09/SMIERS/15604)

ORGANITZAR, PARTICIPAR

Si participar és prendre part, decidir en totes i cadascuna de les qüestions que ens afecten, organitzar-se és l'eina fonamental per vehicular, per fer real aquesta presa de decisions. Però organitzar-se està molt mal vist.

No és casual que els conceptes "organització", "mobilització", "lluita obrera", actualment estiguin desprestigiats. És conseqüència de l'activitat sistemàtica, intensa i omnipresent dels que ostenten el poder,

per impedir qualsevol activitat encaminada a l'organització de la "massa". No és res personal. Es tracta d'una maquinària gegantina, pròpia del sistema econòmic que regeix les nostres vides, el capitalisme, que arrossega tothom en una dinàmica difícil de trencar. Els qui es troben en una situació de supremacia econòmica o social procuren mantenir a la resta fora dels límits que els permetin accedir al control de les seves vides. La manera d'aconseguir-ho és impedit que s'organitzin. I la manera de prevenir, avortar o frenar l'organització és desprestigiant la seva utilitat a ulls de l'opinió pública. Es tracta d'introduir en el subconscient de cadascú de nosaltres la convicció que és inútil fer res per nosaltres mateixos i que existeixen "professionals" del tema, els polítics, que s'encarreguen de fer la feina per nosaltres. Els arguments més utilitzats els hem sentit milers de vegades:

-Insolidaritat. Cadascú mira pels seus interessos, perquè l'egoisme és la característica predominant de l'ésser humà.

-Incapacitat per fixar objectius comuns i elaborar mètodes de treball per aconseguir-los. Només si ens manen som capaços de treballar en equip.

-Fragmentació de la societat a causa de la precarietat laboral, la deslocalització de les empreses, etc, que impedeixen que els obrers tinguin fronts comuns i no puguin lluitar amb la força d'èpoques anteriors.

L'instrument fonamental per establir fermament aquests conceptes en el nostre pensament és el consumisme. Fa dècades que es va instal·lar en les nostres vides, fent-nos sentir necessitats materials il·limitades que ens allunyen de les relacions amb els altres i ens fan creure que

Richard Correll

aquestes són innecessàries, fins i tot impossibles

Però malgrat tot, la naturalesa intrínsecament social de l'ésser humà desbarata contínuament aquests arguments. Malgrat les condicions adverses, a tot arreu podem trobar mostres de solidaritat entre diferents persones i col·lectius, i associacions que, únicament per la capacitat d'organització dels seus membres, porten endavant els seus objectius.

D'altra banda, la fragmentació social no és exclusiva dels nostres temps:

mai els blocs socials han estat monolítics. En segles passats la societat civil ha estat tan complicada o més que ara: artesans, obrers, camperols... la qual cosa no ha impedit l'aparició intermitent de grans moviments de masses.

Organitzar-se, associar-se, relacionar-se amb altres no només és possible, sinó que és l'única manera d'aconseguir la majoria d'edat, l'emancipació. Les decisions sobre les qüestions que afecten a la nostra vida (econòmiques, polítiques, socials) no poden recaure en mans d'unes quantes persones, per molt preparades que estiguin. La sobirania per decidir recau en tots i cadascun de nosaltres i no es pot delegar en ningú altre. Aquesta sobirania no consisteix en votar cada cert temps a qui decidirà per mi, sinó en la meua participació activa i constant en la vida pública.

Aquest concepte es tradueix, en l'àmbit laboral, en la participació activa en totes i cadascuna de les decisions que ens afecten en la nostra vida professional. No es tracta de votar cada quatre anys als nostres delegats sindicals per deixar les negociacions en mans d'unes quantes persones. Es tracta que aquestes persones executin allò que s'ha deliberat públicament al llarg del temps, i que aquesta execució estigui permanentment en revisió.

Recuperar la dignitat del significat de les paraules "organització", "mobilització", "associació" és l'únic camí per recuperar la capacitat de decidir i requereix un esforç participatiu que, tanmateix, es veu recompensat per una satisfacció tan humana com és controlar la pròpia vida.

Elisa Valmaseda

CONDICIONES DE POSIBILIDAD DEL COMUNISMO EN EL SIGLO XXI

“Depende de nosotros, del ser humano, el que de estas condiciones objetivas surja la coronación de la humanidad o la máxima inhumanidad. Esto es cosa que el desarrollo económico no puede producir por sí.”
George Lukács, Conversaciones, 1969

El comunismo, entendido como movimiento subversivo, democrático y revolucionario se ha concretado en muy diversas formas durante toda su historia, y siempre en el seno de un movimiento de masas. Cada una de esas formas era producto vivo de su época, de la mentalidad de las clases subalternas, explotadas y oprimidas de la sociedad y de las condiciones y circunstancias históricas concretas. Si el comunismo existirá, o no, como movimiento real (o sea no como secta o como resto de naufragio) presente en el siglo XXI no depende principalmente del voluntarismo organizativo desplegado por las organizaciones supervivientes del movimiento comunista del siglo XX, sino de la aparición de un nuevo movimiento popular y de su vinculación con el mismo.

En relación con esta cuestión, partimos de cuatro premisas simples:

a.- Para que haya representación política es

preciso que exista previamente algo que representar. Es decir, que exista un movimiento de las clases subalternas que con sus reivindicaciones y sus luchas ponga en cuestión el sistema capitalista, ese movimiento quizás considere oportuno ser representado políticamente, sea en las instituciones o no. Si tal cosa existe, elegirá él mismo a sus representantes. Por tanto, la prioridad de las prioridades de los comunistas no debe estar concentrada en el problema de la representación política si no en el de la reconstitución de los trabajadores como clase, en la creación de una nueva sociabilidad democrática, en el impulso, creación y organización de los nuevos movimientos sociales. En este sentido, los comunistas sólo debemos tratar de ser parte del movimiento social real. Ello supone atravesar una larga etapa de acumulación de fuerzas.

b.- La democracia y la representación mantienen una relación problemática. La democracia, en formulación de sus padres fundadores no se delega, no se representa. Podemos decir que esta relación problemática ha estado presente en todas las revoluciones desde la Revolución Francesa.

En el

(continua a la pág. següent)

CD, CONSELL DE DIRECCIÓ

GAL BRAIT

Richard Correll, "Bloody Thursday"

desarrollo de la lucha de clases, las diversas coyunturas han ido dictando las necesidades concretas y por tanto la actitud de los demócratas y de los comunistas respecto de la representación. Es cierto que el pueblo no puede estar permanente reunido deliberando. Sin embargo, la soberanía reside en el demos y, cuando el demos se refugia en la vida particular, la clase política acaba secuestrando la soberanía. Este fenómeno se da en los regímenes liberal-representativos y se ha dado (en forma de burocratización) en los regímenes que pretendían estar construyendo el socialismo. Refundar la relación entre democracia, revolución y socialismo será, sin duda, una de las tareas principales que nos espera.

c.- La relación entre democracia y violencia es otro de los aspectos cuya recuperación y reelaboración nos parece imprescindible. El siglo XX se ha saldado sin que los comunistas extrajésemos conclusiones claras respecto de este problema. La justa y necesaria crítica de los crímenes del estalinismo han propiciado un deslizamiento hacia una cierta postura utópico pacifista que no tiene mucho de realismo. Sin embargo el siglo XX ha acreditado que el imperialismo y las diversas expresiones nacionales del capitalismo están dispuestos a cercenar por la violencia cualquier movimiento que realmente ponga en cuestión su hegemonía.

d.- Proclamarse anticapitalista en este momento de repliegue es importante pero absolutamente insuficiente. De lo que se trata es de comportarse realmente como tal. Las revoluciones nunca se han producido porque algunas sectas se hayan proclamado más o menos radicalmente anticapitalistas, si no el

pueblo trabajador o la multitud han precisado contradecir las tendencias profundas de la acumulación capitalista. Las revoluciones se han hecho siempre para defender medidas o programas aparentemente reformistas. Lo que ha distinguido a los comunistas ha sido siempre ser los más coherentes defensores de las aspiraciones democráticas del pueblo trabajador. En el siglo XXI no tiene que ser diferente.

Estas cuatro premisas se reducen a una sola: nuestro debate esencial no debe tratar sobre el programa, la representación o el modelo de organización y aún menos sobre otras cuestiones más escolásticas. Nuestro problema esencial consiste en saber cómo participar en la construcción del nuevo sujeto político y en la creación de la nueva praxis y de la nueva cultura autónoma que lo constituya; y en cómo hacer llegar, en el ínterin, todo el saber acumulado durante milenios de lucha de emancipación y de elaboración de conciencia crítica a las nuevas generaciones; porque, sin duda, "más temprano que tarde, se abrirán las grandes alamedas por donde pasará el hombre libre, para construir una sociedad mejor", pero como medio para alcanzar ese momento la humanidad necesitará de su autoconciencia crítica, praxeológica, acumulada. De su conciencia crítica: no de otra cosa

Joan Tafalla y Joaquín Miras (*extracte de l'article El comunismo, consciencia crítica del movimiento democrático , que podeu trobar íntegre al nostre web, a la pàgina de Finestrals*)

EL ALEPH - Julio Quintero

En El Aleph, Jorge Luis Borges especula sobre un universo, el nuestro, comprimido en el espacio de una esfera de unos tres centímetros de diámetro. A diferencia de la conjetura científica sobre el instante cosmogónico inicial, este universo comprimido contiene todas las imágenes (Borges no habla de olores, sabores ni sonidos) del tiempo presente. Esto es, un continente íntegro del espacio cósmico entero actual, visualizable en su integridad de forma simultánea.

El Borges narrador, acaso el mismo autor, o acaso no, nos confiesa en su *inefable centro (del) relato su desesperación de escritor*, pues, ¿cómo transmitirnos el infinito? Alude acto seguido a imágenes usadas por los místicos, pero al final del cuento nos suministra un rastreo etimológico y bibliófilo sobre el origen de ese punto de todos los puntos que el narrador nos confía a la par que, en fin, desconfía él mismo (de lo visto, de lo recordado).

Aleph es la primera letra del abecedario griego, pero a la vez, en la Cábala, es la ilimitada y pura divinidad. Y, en fin, el universo contenido en una columna de piedra, según una leyenda transmitida por fuentes indirectas al propio Borges.

Nosotros hemos conferido a unos consultores llamados Aleph la tarea de estudiar la organización interna y externa de nuestro servicio. Cuando digo nosotros, digo la dirección, en el bien entendido que la dirección nos representa en cuanto empleados y en cuanto servidores públicos.

¿Qué clase de empresa ha elegido ese nombre para ser reconocida en el tráfico jurídico diario, en los concursos públicos de adjudicación de contratos de servicios, en los libros de registros mercantiles, en las cuentas de la Seguridad Social? ¿Qué clase de empresarios escogerían este nombre, y a qué abecedario se referirían.

¿Elegió ese nombre con la voluntad de ser el primero, o de ser el infinito absoluto? ¿O, simplemente, se trata de un devoto o devota de Borges que pretendía rendirle homenaje?

Tal vez el empresario, el, ella, tenga en su mesa de despacho el retrato del cuentista ciego que especuló con un punto donde era posible descubrirlo todo y todo a la vez. Me gusta pensar en él, ella, eligiendo ese nombre, y me pregunto como el Borges narrador si lo eligió aplicado al *punto donde convergen todos los puntos*, el punto donde, entre todos los otros infinitos, podría ver, leer, aprehender, todos los informes de todos los consultores del mundo.

LA PUNTA D'AGULLA – Franz Appa

El més vells de l'indret ens recordem que el moviment pot batejar tot un conjunt d'actes involutius, reaccionaris, en el sentit més carca del terme (diguem les coses pel seu nom). Fins i tot va continuar batejat així quan va esdevenir, des del seu indiscutible i brutal impuls inicial (*alzamiento*, en l'argot dels seus impulsors) un pur estancament, un vacu absolutisme inert.

Tanmateix, el moviment conserva el seu prestigi. De la necessitat de moure's es deriva un concepte enaltidor de l'acte en què es manifesta. Fins i tot dels objectes que s'hi relacionen. Així, anomenem mòbil al telèfon que s'ha alliberat de la fixesa del cable. El mòbil ha esdevingut una eina no ja de prestigi, sinó d'ús quasi obligat, i fins i tot un instrument per a la mobilització.

Mobilització és un altre terme que encara conserva el seu eco positiu, la seva ressonància vitalista, èpica. Tots, fins els més nous de l'indret, ens recordem de la mobilització contra la guerra absurda de Bush i els seus acòlits, entre ells el nostre capità general Aznar, a l'Iraq. Ho recordem amb orgull. I ens recordem també, amb orgull, de la mobilització posterior a l'11-M., on el mòbil va ser instrument fonamental.

Però també hem vist, ja sense necessitat de forçar la memòria, que la mobilització també pot ser un recurs en mans dels reaccionaris, els més que probables hereus de l'antic moviment, que ara s'ensenyoregen dels carrers superpoblats per xifres amb tota seguretat impossibles que, tanmateix, no poden negar la certesa dels agitats contingents cridats a files pels carques (diguem de nou les coses pel seu ordre). Mobilitzats per evitar que res no es mogui: la política social (familiar), territorial o antiterrorista, la que sigui...

Nosaltres, els més vells i els més nous de l'indret, veiem amb estupor que tot s'ha mogut al nostre voltant. Hem estat organisme autònom, ens han sacsejat de departament en departament, hem recalat de nou en un organisme autònom... I malgrat això, nosaltres no ens hem mogut, fixats a les nostres cadires, part del mobiliari, del passiu, de l'immobilitzat. Tan passius, tan immòbils, que els nostres superiors no han fet cabal de les nostres feines, de les nostres aspiracions, de les nostres il·lusions.

Els vells i els nous de l'indret hem decidit ara mobilitzar-nos. Volem, exigim, ser un actiu, no una part de l'immobilitzat. Tenim dret a ser-ho i a ser tinguts en compte.